

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN!

KOMÜNİST

KÖZ

Kürtlere Özgürlük Ortadoğuya Barış!

Barış Devrimle Gelecek!

Devrim için Devrimci Parti!

Parti için Komünistlerin Birliği!

AYLIK KOMÜNİST GAZETE FİYATI: 1 TL (KDV DAHİL) ŞUBAT 2018 ÖZEL SAYI: 1

Erdoğan Zayıflarken Şovenizm Yükselmiyor

AFRİN HAREKATI

ERDOĞAN'IN İÇERİDEKİ SIKIŞMIŞLIĞININ SONUCUDUR

2017 yılı sona ererken bir yandan Man adası dosyaları, bir yandan ABD'deki Zarraf davası gündemin başköşesinde yer alırken 2018 yılıyla birlikte siyasal gündemin merkezine Afrin'e yönelik operasyon oturmuştur.

Her ne kadar kuruluşundan itibaren TC'nin genlerinde Kürdistan dinamiklerini boğma refleksi yer alıyor olsa da, bu operasyonu Rojava Devrimi'ni boğmaya yönelik bir hareket olarak görmemek gerekir.

Birincisi TC Devleti'nin bir başına bunu yapacak gücü yoktur; ve TC bu harekatta neredeyse tamamen yalnız başınadır.

İkincisi eğer devletin böyle bir hedefi olsa idi o zaman sadece Afrin'e değil Fırat'ın doğusundaki ve ABD tarafından silahlandırılmış diğer kantonlara da saldırması gerekirdi.

Bugünkü operasyon esas olarak hükümetin Türkiye içindeki sıkışmışlığının bir ürünüdür. Gerileyen Tayyip Erdoğan'ın derinleşen rejim krizini bir darbe ile kendi lehine çözmeye mecali yoktur. Dolayısıyla ayakta kalmak için parlamenter manevralara mecburdur. Seçim yılı 2019'a daha bir yıl olsa da sandıklar Erdoğan'a iyi haber verecek gibi görünmemektedir. Öyle ki anketsiz yapamayan Reis, arzu ettiği düzeyde görünmeyen sonuçları gizlemek amacıyla üç aylığına anket yaptırmama kararı almıştır. Dahası seçim takviminin azizliği nedeniyle 2019'daki seçim maratonu kendisi için dezavantajlı olan yerel seçimlerle başlamaktadır.

Görüldüğü üzere, geçelim faşist bir iktidarı kurmayı, devlet içinde yerel seçimleri erteletecek bir hâkimiyeti dahi yoktur. Yapabileceği tek şey baskın bir erken seçime gitmektir ama o doğrultuda bir adım atmaya da henüz karar verilebilmiş değildir.

Tam da bu açmazları nedeniyle baraj altında kalacağı besbelli olan Bahçeli ile onun dayattığı şartlarla bir "Cumhur İttifakı" kurmak zorunda kalmıştır. Bunun başkanı garantilemeyeceği belli olduğu ölçüde Bahçelinin ayak diremesine rağmen ittifaka başka partileri dâhil etme gayretine girmiştir. Mecliste yahut kabinede bir koltuk karşılığında saraydaki koltuğunu güvence altına almak için ittifakı genişletme gayretindedir. Bunu sağlamak için bile Erdoğan'ın parlamenter açmazlarından kurtulmak için dikkatleri dağıtmaya ve içeride sağlayamadığı bir askeri zaferi sınır ötesinde elde etmeye ihtiyacı vardır. 7 Haziran yenilgisini seçimleri yenileyerek telafi etmek için 1 Kasım öncesinde Sur'dan Nusaybin'e karşı devrimci bir iç savaşı başlatan Erdoğan, şimdi de Afrin macerasına kalkışmıştır.

Afrin'e yönelik operasyonun bir diğer nedeni de hükümetin Suriye Savaşındaki pozisyonudur. Erdoğan'ın bir kaç gün sonra Emevi Camii'nde namaz kılma hevesiyle giriştiği Suriye macerası altı yıl önce başlamıştı. Geçen altı yıl içinde tüm emperyalistler pozisyon ve tutumlarını değiştirdiler ve hepsi esas itibarıyla Suriye'de Esad'lı bir barış arayışına girdiler. Esad'a karşı BAAS rejimini devirmek üzere yola çıkmış olan ÖSO ile birlikte hareket etmekte ısrar edense bir tek bu muhalif ittifakı TC destekli bir cihatçılar güruhuna dönüştüren Erdoğan kaldı.

Başka bir deyişle bölgedeki belli başlı güçlerin razı olduğu "Esad'lı bir çözümün" sağlanmasının önündeki bir numaralı engel Ankara'daki saray hükümetidir. O nedenle de Suriye'de çözüm konusunda yol alındıkça Türk devletinin masanın dışına atılacağı açıktır. İşte Afrin operasyonunun bir diğer amacı tam da bu noktada açığa çıkmaktadır: sınırlı bir bölgeyi işgal ede-

rek, ÖSO'culara uzanmak ve Suriye'de yarattığı çözümsüzlüğü bir pazarlık enstrümanı olarak kullanıp çözüm masasına oturabilmek. Bu da asıl amaca tabidir: yani şüpheli olan seçim zaferini güvence altına alabilmek için dikkatlerin iç siyasetin sorunlarından dışarı çevrilmesini sağlama amacına...

SAVAŞ ERDOĞAN'IN İŞİNE YARAMIYOR

Bununla birlikte savaşın Erdoğan'ın dertlerine deva olmadığı açıktır. Zira herşeyden önce sınırın hemen ilerisinde çakılıp kalmıştır. Umduğundan çok daha yavaş bir şekilde, hesap ettiğinden fazla kayıp vererek (bu kayıpların bir kısmı ÖSO'cular olsa da) ilerlemektedir.

Erdoğan'ın anket yasağı aynı zamanda savaşın kendisine oy getirmeyeceğini göstermektedir. Bununla birlikte TSK takviyeli ÖSO Afrin'de YPG savaşçılarına aşabildiği ve Rusya'nın izin verdiği bir oranda ilerlerken, Rusya destekli Esad hükümeti İdlip'te Erdoğan'ın ÖSO'cularına darbe üstüne darbe vurmaktadır. Dolayısıyla Türkiye'nin operasyonu kendisinden çok Rusya'nın ve desteklediği Esad'ın işine yaramaktadır. Bunun karşılığında elde ettiği başlıca avantaj da domates ticaretinin ve turist akımının devam etmesi olmuştur. Nihayetinde de zaten tüm bu operasyonlar tam anlamıyla başarıya ulaşsa dahi, Suriye'de eninde sonunda varacağı sonuç işgal ettiği yerleri Esad'a teslim etmek olacaktır. Bu da Suriye'deki krizin başladığı noktadan beri Suriye'deki mevzilerini ve konumunu korumak isteyen Rusya'nın savunup desteklediği çözümden başka bir şey değildir.

Öte yandan Saray'daki iktidarı koruyup pekiştirmek üzere yapmaya mecbur olduğu darbeyi yapma kudretinde olmayan Erdoğan

bir darbe tehdidini sürekli ensesinde hissetmeye devam etmektedir. Bu nedenle cemaatçilerle birlikte iğdiş ettiği orduya da asla ve hala güvenmemektedir. Bu durum 15 Temmuz'dan sonra perçinlenmiştir. 15 Temmuz sonrası KHK'lar ile orduya yönelik cadı avı niteliğindeki düzenlemeler ise Silahlı Kuvvetler içindeki intikamcı eğilimlere güç vermiştir. Darbe olasılıklarını ortadan kaldıran değil iştahlandıran bir tedbir olmuştur. Tam da bu nedenle KÖZ Erdoğan'ın orduya hiçbir şekilde güvenmediğini defaten ifade etmiş, 15 Temmuz girişiminin arkasında Erdoğan'ın olduğu hakkındaki tezlere itiraz etmiştir.

İçinden geçtiğimiz dönemde Suriye'de Esad'lı bir statükonun sağlanmasını ve yaşamasını savunan Silahlı Kuvvetler içindeki baskın eğilim Erdoğan'ın bu konudaki endişelerini arttıracaktır. Dolayısıyla Afrin operasyonu Erdoğan'ın ordunun sadakatini satın aldığı göstermez; kendisini köstekleyen bir orduyla sefere çıkmak zorunda kaldığı için Erdoğan'ın sıkışmışlığının boyutlarını göstermektedir.

ORTADOĞUYA BARIŞIN İLK ÖN KOŞULU

Afrin operasyonunun esas itibarıyla Erdoğan'ın siyasal sıkışmışlığı ve iç siyasetin sorunlarından kaynaklı olması Rojava Devrimi'yle kendini gösteren Kürt Coğrafyasındaki devrim dinamiklerini boğma amacını da gütmeyeceği anlamına gelmez. Bilakis Kürtlerin kendi topraklarında dört devletin esiri olması sorununun Filistin ile beraber Ortadoğu'nun düğüm noktası olduğunu bir kez daha hatırlatır.

Kürtler esaret altında olduğu sürece bölge onları zincire vurmuş diktatörlüklerinin tüm gerici hesapları ve kavgaları Kürdistan'a yönelik işgal ve katliam girişimleri üzerinden gerçekleşmekte yahut bu sonuca da varmaktadır. Kürtler kendi vatanlarında egemen olamadıkları sürece Ortadoğu'ya barış gelmeyecektir. KÖZ'ün şiar edindiği "Kürtlere Özgürlük, Ortadoğu'ya Barış" sloganı da kurduğu koşullu ilişki ile bunu anlatır.

Bununla birlikte konu Kürt coğrafyası ve savaş olunca iki farklı vurgu daha yapmak gerekir. Birincisi aslında Suriye Savaşı da dahil olmak üzere Ortadoğu'daki savaşlar Kürtlerin özgürleşmesinin nesnel koşullarını olgunlaştırmakta, Kürdistan'ın dört parçasındaki emekçilerin bağımsız-birleşik bir Kürdistan özlemlerini artırmaktadır. Mevcut durum ise sadece bir özlemin artmasıyla sınırlı değildir. Kürtlerin yaşadıkları coğrafyaların bazı kesimlerinde fiilen hatırı sayılır silahlı kuvvetlerin oluşmasına ve belli bir ölçüde idari bir yapıyla işleyişin de ortaya çıkmasını sağlamıştır.

İkinci vurgu daha da önemlidir. Bir ezilen ulus olarak Kürtlerin kendi kaderlerini tayin edemediği koşullarda, söz konusu coğrafyadaki her parçalı mücadele ve kazanım emperyalistlerin ve bölgedeki diktatörlüklerin saldırganlığı ile yüzyüze kalacaktır. Mücadelenin parçalı olarak yürütüldüğü koşullar altında ise bu diktatörlüklerin Kürt hareketlerinin rekabetinden faydalanacağı da açıktır. Hâlihazırda Hewler'den Afrin'e savaşmak için gitmek isteyen güçlerin mevcudiyeti kadar, bunların KDP tarafından engellenmesi bu çelişkili durumun tipik göstergelerinden biridir.

Aslına bakılırsa, her ne kadar kendi açısından Orta Doğu'daki kaosu sürmesi bir tercih sebebi olsa da, ABD, ancak Esad'lı bir çözüm masasında kendine yer açarak Suriye'de bir varlık gösterebileceğine kanaat getirmiş ve razı olmuştur. En azından bu durumu Erdoğan'la birlikte hareket ederek değiştiremeyeceğinden emin olmuştur. Bu şartlarda hâlihazırda Suriye'de savaşın sürmesini isteyen bir emperyalist güç yoktur.

Ancak Suriye'deki kriz öylesine bir boyuta ulaşmıştır ki emperyalistler özellikle de ABD ve Rusya Federasyonu Suriye'de, üstelik Suriye'nin toprak bütünlüğünü gözeterek bir barış planı ortaya koymak istedikleri halde, barış masasını kuramıyorlar.

Zira ABD en başta bugünün ÖSO'cularının kimi bileşenlerini destekleyip, Türkiye'yi de sahaya itmeye çalışmıştır. Türkiye ise önce ayak diremiş sonra da IŞİD ve ÖSO'ya köprü olmuştur. Fakat Rusya ve İran'ın desteği ile BAAS rejimi kendisini tahkim edince bu sefer Amerikan planları değişmiş ve Türkiye-ÖSO hücumu ofsayta düşmüştür.

Bununla birlikte Rusya'nın, ABD'nin Türkiye'yi hareket ettirme kapasitesini azaltmak için Erdoğan'ı öldürmeden ama süründürerek yürüngesinde tutma taktiği Türkiye'nin tümüyle devre dışı kalmasını engellemekte, Türkiye'nin Rojava'ya saldırması ve ÖSO'yu kullanması ise Suriye'de masanın kurulmasını engellemektedir. Bu durum yalnız Rusya'nın değil ABD'nin de planlarına aykırıdır.

Suriye'deki savaşa bakarak şu ya da bu emperyalist gücün ya da bölge devletinin savaşın kazanana olduğunu şimdiden söylemek mümkün değildir. ABD 1991'de Irak'a Saddam Hüseyin'i devirmeye neredeyse tüm devletlerin desteğini alarak girmişti. 2003'te benzer bir operasyona soyunduğunda müttefiklerinin önemli bir kısmını yitirmiş olmasına karşın hala belirleyici güç kendisiydi.

Suriye Savaşı başladığında tek belirleyici kendisi olmasa bile inisiyatif ABD'nin elindeydi. Şimdiyse ABD Suriye'deki çözüm masasının ucuna YPG/DSG ile ilişmeye çalışıyor. Hâlihazırda Rusya ABD'ye kıyasla çok daha avantajlı bir pozisyonda görülse bile ÖSO'cuları kendi başına yahut Esad güçleri marifetiyle tümüyle temizleyememektedir. Beri yandan Amerikan etkisinden çıkarmak için Erdoğan'ın Suriye'deki faaliyetine göz yummak zorunda kaldığı takdirde Suriye'de çözümün oluşması zorlaşmaktadır.

EMPERYALİSTLER BÖLÜNMÜŞ BİR SURİYE İSTEMİYOR

Emperyalistlerin Suriye'deki bugünkü pozisyonu sol içerisinde yıllardır tekerlemeye dönmüş "Emperyalistler böl-parçala-yönet felsefesiyle hareket eder" saçmalığının, "ABD Türkiye'yi bölmek istiyor" yahut "ABD bir Kürt devleti kurduğunu istiyor" hezeyanlarının temelsizliğini gözler önüne seriyor.

Hâlihazırda Suriye'yi bölmek isteyen hiçbir emperyalist odak yoktur. Tüm emperyalistler Suriye'nin bölünmesinin Kürdistan'daki Kürt coğrafyasındaki devrimci dinamikleri ateşleyeceğinin bilincindedir, bu yüzden iç savaşın derinleşmesinin Suriye'nin bölünmesine ve Rojava'da bağımsız bir oluşum çıkacağı endişesiyle Esadlı bir çözüme dahi razı olmuşlardır. Bugün ABD'nin Fırat'ın doğusundaki Kürtleri silahlandırması bağımsız bir Kürdistan kurduğunu niyetinde olduğunu değil, çözüm masasında tutunduğu tek dal olan Kürt-

lerin saha dışına itilmesini engelleyerek pazarlık masasındaki elini güçlendirmektedir.

Aslına bakılırsa emperyalistlerin Suriye'de izledikleri politika geçmişte Irak'ta izledikleri politika ile süreklilik içindedir. Zira orada da, ABD'nin asıl niyetinin Irak'ı bölüp bağımsız ve İsrail gibi bir küçük Kürdistan kurma peşinde olmadığı Eylül ayında Barzani'nin referandum kurnazlığına verilen yanıt ile bir kez daha doğrulanmıştır. ABD, peşmergeyi Irak ordusuna dahil ederek Güneyli Kürtleri Irak'a entegre etmişti. Aynı şekilde ne Amerika ne de başka bir emperyalist devlet Türkiye'nin bölünmesini de istemektedir. Hatta tam da Erdoğan'ın kitlelerin seferberliği yahut bir askeri darbe ile devrilmesinin Türkiye'nin bölünmesine giden devrimci bir sürece yol açacağı kaygısı ile ABD Türkiye'de dünyanın her yerinde takındığından daha parlamenterist bir tutum takınmaktadır.

Emperyalist güçlerin Kürtleri esir etmiş devletlerin bölünmesine karşı olması Kürtlerin bölge devletlerini yıkarak bağımsızlaşma mücadelesinin sadece devrimci bir mücadele olmadığını aynı zamanda anti-emperyalist bir mücadele olduğu anlamına gelir.

Dahası başta Amerikan emperyalizmi olmak üzere tüm emperyalist politikaları bozmak isteyenlerin bölgedeki ezen ulus devletlerinin bölünmesini ve Kürtlerin kendi kaderlerini var olan yapıyı sınırların yarattığı parçalanmışlığı aşan bir devlet kurarak tayin etmesi gerektiğini anlatır. Tam da bu nedenle KDP'sinden PKK'sine Kürtler adına hareket ettiğini iddia eden hareketler bağımsızlıkçı olmadıkları için devrimci ya da anti-emperyalist değillerdir. Ya da tersinden devrimci yahut anti-emperyalist olmadıkları için bağımsızlıkçı değillerdir. Güney'de Barzani Irak yönetimiyle pazarlık yapmak için ters tepen ve Kürtleri bölen referandum hamlelerine girişirken, Kuzey'de yerel yönetimlerin güçlendirildiği, Avrupa Birliği'nin öngördüğü reformların yapıldığı bir demokratik Türkiye mücadelesi öne çıkmaktadır. Suriye'de ise Rojava adı bile belleklerden silinerek Kürtler müstakbel bir Demokratik Suriye Federasyonu'nun Kuzeyi olmaya razı edilmek istenmektedir.

Parlamenter yollarla Türkiye'nin demokratikleşmesi hayallerinin duvara tosladığını bugün görmeyen kalmamıştır. 12 Eylül rejimini değiştirmeden, diktatör taslağını süpürmeden Türkiye'de en basit bir demokratik reformun bile yapılamayacağı açıktır. Gelgelelim önce boğduğu devrimci dinamikler üzerinde yükselen Büyük Millet Meclisi hükümetininin 1920'de bu topraklara önce üniter bir ulus devlet öngören 1921 Anayasası ile sonra da emperyalistlerin Türkiye Cumhuriyeti'nin ilanı ve Lozan anlaşması ile bu topraklara çaktığı bir kazık vardır. Bu kazık sökülmeden Kürtlerle ilişkili hiçbir sorunun demokratik bir temelde çözülemeyeceği de aynı oranda açık olmalıdır. Zaten "Başkasını ezen bir ulus özgür olamaz" şiarı da Türkiye somutunda bundan başka bir şey anlatmaz.

Tüm bu gerçekler bugün Suriye için de geçerlidir. Her şeyden önce Erdoğan'ın bir Türkiye'nin demokratikleşmeyeceği doğru ise BAAS partisinin yönetimden ayrılması bir Suriye'nin demokratikleşmeyeceğini peşinen kabul etmek gerekir. Tüm emperyalistlerin Esad'a razı olduğu koşullar altında demokratik Suriye hayallerinin hiçbir inandırıcılığı yoktur.

İkincisi üniter bir Suriye önkoşuluyla başlayan çözüm görüş-

meleri en iyi ihtimalle Kürtleri yerel yönetim ayağı güçlü görünen 1921 Türkiye Anayasası benzeri bir taslak ile kandırıp sonrasında da Suriye'nin bir Lozan Anlaşması'na razı etmek olur. Bu da Rojava Devrimi'nin Erzincan Şurası'nın akıbetini paylaşmasının yolunu döşemek anlamına gelir. Bu durum Kürtlerin bağımsızlaşmak için tarihlerinin en elverişli koşullara sahip oldukları bir anda emperyalistlerin dümen suyuna giren hayalci demokratik Suriye projelerini yaymaya çalışanların neden kurtuluş hareketinin önderleri olarak değil de tam tersi bir nitelemeyle adlandırılmayı hak ettiklerini de anlatır.

ERDOĞAN'IN HAMLESİ ŞOVENİZMİ YÜKSELTEMİYOR

KÖZ Erdoğan'ın gerilediğini ve geriledikçe saldırganlaştığını uzun zaman önce ifade etmiştir. Erdoğan'ın adım adım faşist bir rejim kurduğunu savunanlara inat söz konusu denklem bugün için de geçerlidir.

Dozu gittikçe artan yasaklamaları, gözaltı ve tutuklamaları bu çerçevede ele almak gerekir. Gelgelelim saldırganlaşma tespitini yaparken bu saldırganlığın bilinçli ve adım adım kendini tahkim edip bir düzen kuran bir saldırganlık kastedilmekte değildir. Bundan ziyade; kör, endişeli, hedefsiz, gününbirlik reflekslerle hareket eden, bir düzenden çok düzensizliğin koşullarını döşeyen bir polis devleti terörü olduğunu ifade etmek önemlidir. Tam da bu nedenle söz konusu terör amaçladığının tam tersi sonuçlar yaratmaktadır.

Bugün Türkiye'de faşizmin kurumsallaştığı tespitleriyle şovenizmin yükseldiği hakkındaki tespitler de el ele gelişmektedir. Oysa böyle bir tablo da yoktur.

Doğrusu Kılıçdaroğlu'nun daha Türkiye'ye dönmeden, ilk gün'de Afrin'e yönelik işgal hareketine tam destek verdiğini açıkladığı bir vakadır. Ama CHP'nin resmi temsilcilerinin hala bu minvalde konuşuyor olmasına bakıp bundan "şovenizmin yükseldiği" sonucuna varmak saçmadır. Önemli olan zaten mütemadiyen bu devletin kurucusu olduğunu tekrarlayan CHP'nin resmi sözcülerinin ne söyledikleri değildir. Dahası CHP'yi Amerikancı çizgiye getiren tasfiye operasyonu hızlandıkça ayıplarını örtme amacıyla pratikte bir karşılığı olmayan bu söylemin güçleneceğini de beklemek gerek-

kir. Daha da önemlisi şu ya da bu nedenle CHP'yi takip eden, ona destek veren emekçilerin ve ezilenlerin nasıl davrandığıdır. CHP tabanında hatta kurultayında bile ("Mustafa Kemal'in Askerleriyiz" nakaratı bir yana) böyle bir tablo gözükmemiştir.

Öte yandan Amerika'nın açtık Türk devletinin Afrin operasyonu-

nu eleştirmediği, ama önceden hesaplandığı belli olan diplomatik hamleler ile Türkiye'yi karşısına aldığı koşullarda KÖZ'ün "Amerikancı muhalefet" olarak tarif ettiği muhalefetin kraldan çok kralcı davranmasını beklemek abes olurdu. Hele hele Kılıçdaroğlu'nun ulusalci delegelerin oyunu almaya ihtiyaç duyduğu bir kurultayın arifesinde, CHP'nin Afrin hareketini doğrudan doğruya karşısına almasını beklemek de saflık olurdu. Ama burada gözükken tablo da şovenizmin yükseldiğine delalet etmez.

Şovenizmin yükselmesinden söz edebilmek için CHP'nin resmi açıklamalarına bakmak yeterli değildir. Bunu söylemek için CHP tabanında ve seçmenlerarasında herhangi bir çağrı ve beyanata bakılmadan Afrin'e yönelik saldırı karşısında devletin ve ordunun yanında tavır alma eğilimini tespit etmiş olmak gerekirdi. Hatta bir yandan hükümete destek açıklaması yaparak beri yandan muhalefet etmeye çalışan partilerini savaş hükümetini daha çok desteklemesi için zorladıklarını görmek gerekirdi.

Böyle bir tablo yoktur; hatta olmadığı içindir ki CHP sözcüleri de savaş karşısındaki ilk tutumlarının ardından, Amerika'nın tutumlarıyla da uyumlu olarak, hükümeti ve Erdoğan'ı şu ya da bu yönden eleştiren bir tutuma kaymışlardır. Kurultayın hemen ardından Kılıçdaroğlu'nun yaptığı "Afrin'e ilerlemeyin" açıklamasını da bu yönde değerlendirmek lazım.

CHP'yi bir kenara bırakalım; herhalde şovenizm deyince akla ilk gelecek olan MHP'den daha dün ayrılmış olan Meral Akşener ve partisi gelse gerekir. Oysa Akşener daha ilk adımda "oraya tosun-cuklarını gönderseydin" diyerek savaş halinde bile Erdoğan karşıtı bir tutumu almıştır. Erdoğan'ın mevcut durumda neredeyse bizzat devleti ifade ettiği dikkate alındığında bu tutumun devletin yanında bir tutum olarak yorumlanması pek kolay değildir.

Buna karşılık liderlerinin bu gevşek tutumu karşısında İyi Parti tabanından topluca kopup MHP'ye geri dönenler olduğuna dair bir haber de yoktur. Eğer "şovenizm" daha dün şovenizmin kalesinden çıkanlar saflarında dahi bir davranışa dönüşmüyorsa herhalde şovenizmin yükseldiğinden söz etmek için biraz durup düşünmek gerekir.

Öte yandan belki sendikali hareket içinde en şoven eğilimin damga vurduğu kesimlerin başında metal sektörünün bulunduğu malumdur. Bu sektördeki toplu sözleşmenin tam da bu savaş ortamında grev doğrultusunda evrilmesi ve bunun son dakikada Erdoğan'ın işverenleri bir adım geri çekilmeye razı etmesiyle önlenmesi de başlı başına bir işarettir.

Şovenizm dalgasının yükselmesinin söz konusu olduğu koşullarda toplu sözleşme aşamasındaki metal işçilerinin grev tehditleri savurması değil, bilakis geri adım atması hatta savaş halindeki orduyu desteklemek için maaşlarından bir miktar bağış yapmaya razı olduklarını bildirmesi beklenirdi. Örneğin Ecevit'in Kıbrıs Harekâtı sırasında sendikalardan buna benzer şoven davranışlar görülmüştü.

Nihayet Hewler'den topluca Afrin'e gitmek üzere sınıra dayanan

Başur'lu Kürtler peşmerge tarafından şiddetle durdurulduğuna dair haber ve görüntüler de görülmüştür. Bunu Kürdistanlıların bir ulusal refleksi olarak görmemek mümkün değildir.

Şovenizm dalgası yükseliyor olsaydı Türkiye'de de tam aksi yönde bir hareket görülmeliydi. Oysa Türkiye'de Kürtlere karşı bizzat savaşmak için Afrin'e gitmek üzere sınırlara dayanan, yahut rastgele Kürtlere düşmanca saldırılan şoven kitlelere dair bir işaret yoktur. (Zaten Kürtlere saldırmak için Rojava'ya gitmeye de gerek olmadığı açıktır!) Bu yöndeki tepitler zaten aktif bir tutum almamak için bahane arayan solcuların kendi kendilerine icat ettikleri artık kanıksanan sanal bahanelerinden ibarettir.

Öte yandan savaşmak için Afrin'e gitmek üzere irade beyan eden kimi topluluklar olduğu büsbütün hayal değildir. Ne var ki bunlar bir miktar daha "avanta" umut eden, Türk milliyetçilerinin yönlendirdiği küçük mülteci grupları ile sınırlı kalmaktadır. Bunların da yükselen Türk şovenizmini temsil ettiklerini söylemek için bütün lügatleri ortadan kaldırmak icap eder. Kaldı ki bunların toplamı da "Reis bizi Afrin'e götür" diye çılgık atanların toplamıyla kıyaslanamayacak kadar azdır. Berikilerin de bir yere gitmeye niyetleri olmadığı besbellidir. Sadece Erdoğan'ın yaratmak istediği tablo ve senaryoyu oluşturmak üzere ucuz figüranlık peşindeki kimseler olduğuna hükmetmek gerekir. Açıkçası genel olarak toplum düzeyinde kitleler halinde bir şoven histerinin olmadığını görmek için ince bir araştırmaya da gerek yoktur; bunun gözle görünür gündelik hayatta hissedilir olması lazımdır; o da vaki değildir. Savaşa karşı görüş bildiren, davranış gösterenler karşılığında en fazla güvenlik kuvvetlerini ve mahkemeleri bulmaktadır, zincirinden boşanmış şoven kitleleri değil. Hatta Erdoğan'ın oluşturmaya çalıştığı "mils kuvvetleri" bile meydana görünmemektedir.

Ayrıca muhtelif vesilelerle sosyal şoven tutumlar almalarına alışkın olunan kimi çevreler ve kitle örgütleri dahi bu sefer böyle bir tutum göstermekte değildir.

Bilakis TTB, TMMOB örneklerinde olduğu gibi bir dizi kayda değer kitle örgütü ve meslek kuruluşu açık bir baskı ve hatta tutuklama saldırısı ile karşılaşmasına rağmen savaş karşıtı tutumlar

nelmediği açıktır. Tehlikeye girdiği giderek belli olan 2019 seçim zaferinin bu macerayla da sağlanamayacağı görünmektedir. Hatta Afrin macerasının bu akıbetinin Erdoğan'ın gerilemesini bir miktar daha hızlandırması ve telaşla daha eğreti başka hamleler yapmaya yönelmesi beklenmelidir.

BARIŞ TALEBİ CHP KUYRUKÇUKLUĞUNA VARIR

Afrin işgal hareketi vesilesi ile Türkiye'de şovenizmin yükselmediğini, CHP'nin ayıldığı bayrağın altında Erdoğan'ın peşine takılmadığını tespit etmek başka bir açıdan da önemlidir. Zira "CHP devlet partisidir, mesele Kürt sorunu olduğunda elbette devleti savunacak" değerlendirmesini yapanlar aslında CHP'nin önümüzdeki dönemde burjuva parlamentarist bir hatta barış mücadelesinin başını çekeceğini göz ardı etmektedirler. Bunlar herkesin savaşı dediği koşullarda barış demenin kendiliğinden devrimci bir anlamı olduğu hakkındaki yanlısamayı yaratıp yaymaktadır. Halbuki CHP'nin yönelimi göz önünde tutulduğunda böyle bir soyut barış propagandası yahut şu ya da bu türlü sosyal-pasifist bir çizgi CHP'nin güdük ve başarısızlığa mahkûm parlamentarist-pasifist çizgisinin peşinde sürüklenmeye mahkûmdur.

Erdoğan'ın gerileşinden, Afrin'den kös kös döndüğü koşullarda dahi, mutedil ve pasifist bir çizginin başarı elde ettiği sonucunu çıkarmak için reformist ve pasifist bir stratejiden başka çıkar yol olmadığını inanmış olmak gerekir. Yahut 80 öncesinde devrimci akımları "provokatör", "goşist" vb. sıfatlarla yerip, tek slogan olarak barış sloganını her şeyin önüne geçiren CHP kuyrukçusu revizyonist ve reformistlerin solun neredeyse tamamını etkileri altına aldığı teslim etmek gerekir.

Oysa o çizginin sonucunda varılan durak 12 Eylül darbesiyle tesis edilen 12 Eylül rejimi olmuştu. Bugün de bu çizgi 12 Eylül rejiminin son bekçisi olan Erdoğan'a iki ayağı birden çukurdayken 2019'da bir seçim zaferi daha hediye etmekten uzağa zor gider.

TÜM SORUNLAR DEVRİM VE İKTİDAR SORUNUNDA DÜĞÜMLENİŞTİR

KÖZ içinden geçtiğimiz dönemde de solda yayılan pasifist hayallerin tam tersi istikamette hareket edecek, barış sloganlarının reformist içeriğini teşhir etmeye yönelik bir propaganda çizgisi benimseyecektir. İçinden geçtiğimiz dönemde barış sorununun diğer tüm demokratik sorunlar gibi bir devrim sorununa indirgenmediğini ifade edecektir. Erdoğan devrilmeden ve Saray sultası sona er-

meden başta Kürtler olmak üzere hiçbir ezilen kesim rahat nefes alamayacaktır. Emekçiler ve ezilenler zincirlerini bizzat kırmak ve iktidarı ellerine geçirmek üzere isyan etmedikçe Suriye'ye de Türkiye'ye de barış gelmeyecektir.

Komünist Enternasyonal emperyalizmin kapitalizmin en yüksek aşaması olduğuna ısrarla işaret etti. Emperyalizmin can çektiği koşullar altında en basit bir reformun bile gerçekleşmesinin devrime bağlı olduğu Komünist Enternasyonal'in ilk dört kongresine damgasını vuran temel tezlerden biriydi.

Gelelelim bolşevikler ve onlarla birlikte hareket edenler Komünist Enternasyonal'i yaşatamadılar. Komünist Enternasyonal'e sahip çıkma iddiasında olanlar da bu dünya partisinin tasfiyesine ya seyirci kaldılar ya da çanak tuttular.

Bu tasfiyeci ve teslimiyetçi tutumlar nedeniyle önderlik sorumluluğunu üstlenecek devrimci bir parti bulunmadığı için devrim dalgasının kabardığı dönemdeki devrimler muzaffer olmadı; Ekim Devrimi ise yozlaşarak çürüdü.

Buna karşılık Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan İkinci Paylaşım Savaşı'na uzanan süreçte dünyayı içine almış kriz anafordan kurtulamamış olsalar da, İkinci Paylaşım Savaşı'nın ardından devrimci hareketler dünyanın her yerinde ezildi. Yahut bunlar reformistler tarafından etkisizleştirildikten sonra, emperyalistler bir kez daha toparlanıp, ileride daha büyük krizlerin yolunu döşeyecek geçici reformlarla yollarına devam etme imkânını buldular.

meden başta Kürtler olmak üzere hiçbir ezilen kesim rahat nefes alamayacaktır. Emekçiler ve ezilenler zincirlerini bizzat kırmak ve iktidarı ellerine geçirmek üzere isyan etmedikçe Suriye'ye de Türkiye'ye de barış gelmeyecektir.

Komünist Enternasyonal emperyalizmin kapitalizmin en yüksek aşaması olduğuna ısrarla işaret etti. Emperyalizmin can çektiği koşullar altında en basit bir reformun bile gerçekleşmesinin devrime bağlı olduğu Komünist Enternasyonal'in ilk dört kongresine damgasını vuran temel tezlerden biriydi.

Gelelelim bolşevikler ve onlarla birlikte hareket edenler Komünist Enternasyonal'i yaşatamadılar. Komünist Enternasyonal'e sahip çıkma iddiasında olanlar da bu dünya partisinin tasfiyesine ya seyirci kaldılar ya da çanak tuttular.

Bu tasfiyeci ve teslimiyetçi tutumlar nedeniyle önderlik sorumluluğunu üstlenecek devrimci bir parti bulunmadığı için devrim dalgasının kabardığı dönemdeki devrimler muzaffer olmadı; Ekim Devrimi ise yozlaşarak çürüdü.

Buna karşılık Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan İkinci Paylaşım Savaşı'na uzanan süreçte dünyayı içine almış kriz anafordan kurtulamamış olsalar da, İkinci Paylaşım Savaşı'nın ardından devrimci hareketler dünyanın her yerinde ezildi. Yahut bunlar reformistler tarafından etkisizleştirildikten sonra, emperyalistler bir kez daha toparlanıp, ileride daha büyük krizlerin yolunu döşeyecek geçici reformlarla yollarına devam etme imkânını buldular.

DEVİRİM İÇİN DEVRİMÇİ PARTİ

İçinden geçtiğimiz dönem emperyalistlere koltuk değnekliliği yapmış tüm bu reformist çözüm arayışlarının duvara tosladığı, aynı zamanda daha büyük krizlerin yolunun döşendiği bir dönemdir.

Bugün devrimin tek seçenek olduğundan söz etmek iki anlamda da doğrudur.

Birincisi ne Türkiye'de ne de dünyada reformlar aracılığı ile emekçilerin yahut ezilen ulusların en küçük bir kazanım bile elde etmeleri mümkün değildir. Tüm sorunlar devrim ve proletaryanın iktidarının sürekliliği sorununa indirgenmiştir.

İkincisi bir devrimi kıskırtan koşullar birinci paylaşım savaşından beri hiç bu kadar yoğun yaşanmamıştır. Tam da bu nedenle "insanlığın bunalımı devrimci önderlik bunalımına indirgenmiştir" sözü de hiç bu kadar doğru olmamıştır.

Devrimci partiyi yaratmak için harekete geçmiş güçlerin hiç akıldan çıkarmaması gereken başka bir gerçek daha vardır. Reformizmin ipliği iyiden iyiye pazara çıkarken solun kendisi ve içindeki militanlar oportünizmin etkisini kendiliğinden kırmayacaklardır. Tersinden oportünist-tasfiyecilerin reformizmin çıkışsız yönetimlerinde ısrarları artacaktır. Nesnel koşullar devrimci çözümü dayattıkça karşı-devrimci reformizmin köhnemiş yollardaki ısrarı artacaktır.

Tam da bu nedenle içinden geçtiğimiz dönemde sol akımların tümünün reformist yönelimiyle KÖZ'ün devrimci arayışı arasındaki karşıtlık belirginleşecektir.

Bu gelişme aynı zamanda "kibirli olmamak", "kendini solun dışında görmemek" kılıfıyla iddiasızlığın ve teslimiyetin propagandasını yapanların, Maskesini düşürecekler. Solda hüküm süren tüm reformist ve pasifist yönelimleri teşhir etme görevinden kaçanlar kendilerini devrimci çizginin içinde değil karşı-devrimci, tasfiyeci çizgilerin kuyruğunda bulacaktır.

Bu tasfiye girdabından kurtulma gayretiyle ileri çıkma iradesi gösterenler için Komünist Enternasyonal'in temel tezlerini ve Bolşevizm deneyiminin derslerini kendilerine kılavuz eden komünistlerle buluştuktan başka çıkar yol yoktur.

KÖZ'ün arkasında duran komünistler bu mevzidedir.

Şovenizm ve sosyal şovenizm nedir?

Şovenizm sık sık alelade bir milliyetçilikle veya vatanseverlikle aynı anlamda kullanılmaktadır ve adeta milliyetçiliğin yahut vatanseverliğin "ifradı kaçmış" aşırı bir türü olarak algılanıp ifade edilir. Oysa elbette milliyetçiliğin ve/veya vatanseverliğin dozları tasnif edilebilir olsa bile şovenizmi bunlardan ayırdeden asıl yönü böyle bir doz farkı değildir.

Asıl fark sözcüğün kökenine bakıldığında kendini apaçık belli eder. Şovenizm sözcüğü köken olarak tamamen Fransızcadır. Gerçek olup olmadığı hakkında rivayetin muhtelif olduğu Nicolas Chauvin adlı bir Fransız askerinin soyadından türemiş ve başka dillere de buradan geçmiştir.

Rivayete göre Nicolas Chauvin Fransız devriminin ardından orduda yer almış ve sonra Napolyon'un ordularında da bütün savaşlara katılmış 20'ye yakın yarası ve bir o kadar da madalyası olan bir Fransız askeridir. Bu muhayyel Fransız askerinin milliyetçiliğin ve yurtseverliğin simgesi olarak sivriltilerek şovenizm kavramına kaynak olması ülkesi ve milleti için savaşta olağanüstü azim ve fedakârlıklar göstermesiyle bağlantılı gösterilir.

Bir başka deyişle şovenizmin alelade milliyetçilik ve vatanseverlikle arasındaki nüans savaş zamanında kendini ortaya koyan bir milliyetçilik/vatanseverlik olmasındandır. Yani esas olarak savaş zamanında kendi devletinin (ve elbette onun asli unsuru olan ordusunun) yanında yer alma tutumuna işaret eder. Böyle dav-

ranmayanları bozguncu ve hain olarak düşman taraftarı olarak göstermeyi de mutlaka içerir.

Bu içeriği nedeniyle de Birinci Emperyalist Savaş sırasında kendi devlet ve ordularının yanında yer almayı savunan sosyalistlere de Bolşevik enternasyonalistler tarafından sosyalist görünümü şovenler anlamında sosyal-şoven denmiştir. Sade şovenlerin yanı sıra sosyal-şovenler de enternasyonalistlerle bolşevikleri vatan haini ve bozguncu olarak karşılarına alagelmışlerdir.

AKP ve TC'nin başkanı Erdoğan'ın Afrin'e ve Suriye topraklarına bir askeri sefer düzenlemesiyle kuşkusuz şovenizm konusu ve kimlerin sosyal-şoven olarak damgalanması gerektiği konusu somut ve güncel bir anlam kazanmaktadır. Bununla birlikte zaten faşizmin yükseldiğini dolayısıyla bununla özdeş kabul edilen şovenizmin de yükseldiğini öteden beri söyleyenler mevcut durumda bir değişiklik olmadığı anlamında sadece "faşizmin ve şovenizmin dozunu" vurgulamakla yetinmektedirler.

Oysa Afrin'e yönelik askeri harekât tam da Türkiye'de şovenizmin kabarmadığını, hatta za-

ten hüküm sürmediğini görmek için elverişli bir tabloyu gözler önüne sermektedir.

Bu tabloyu algılayabilmek için evvela milliyetçilik, vatanseverlik ve Kürt düşmanlığı ile bunların hepsini içeren şovenizm arasındaki ayrımı unutmamak ve şovenizmin savaş koşullarında devletin yanında yer almak anlamına geldiğini akıldan çıkarmamak gerekir.

Bu takdirde Afrin'e askeri harekâtın başlamasıyla toplumun geniş kesimlerinin öyle ya da böyle devletin yanında saf tutup tutmadığına bakmak gerek. Öyle olmadığı besbellidir. Zaten Erdoğan taraftarı olanların "Reis"leri etrafında biraz daha kenetlenmiş olup olmadığı (ki bu da doğru değildir), bir şey ifade etmez. Asıl gösterge Erdoğan karşıtlarının ve taraftarı olmayanların bu vesileyle "Reis"e bir adım dahi olsa yanaşıp yanaşmadığıyla belli olur. Yahut muhalefette olmakla birlikte CHP ve İyi Parti'nin kayıtsız şartsız hükümetin yanında tutum almasını görmek gerekir. İki yönde de böyle bir belirti yoktur. Böyle bir tutum sadece ordudan atılmış kimi komutanları yönetiminde toplamış olan Vatan Partisi cephesinde görülmektedir.

Emperyalistlerin ve sömürgecilerin “Böl-Parçala-Yönet” diye bir ilkesi yoktur

Yaygın kanının aksine emperyalistlerin deniz aşırı yahut sınırlarının ötesindeki topraklar üzerinde hâkimiyetlerini sağlamak ve sürdürmek için bunları bölüp parçaladığına dair bir somut örnek yoktur. Tersine doğrudur. Koskoca Hindistan oldum olası İngiltere tarafından bir tek valiyle bir bütün olarak yönetilmiştir. Ancak İngiltere bu toprakları terk etmek zorunda kaldığı noktada bölmeye kalkışmış önce iki sonra da üç parça (Hindistan-Pakistan, sonra Batı ve doğu Pakistan, nihayet Pakistan ve Bangla Deş) üzerinde de bir hâkimiyet sağlayamamıştır.

Çin de asırlar boyu tek parça halinde muhtelif sömürgeci/emperyalist devletler tarafından yönetilmiştir. Hiç biri Çin'i küçük parçalara bölmeyi tercih etmemiştir; tersini bir bütün olarak ele geçirmeyi tercih etmişlerdir. Ta ki Çin'in ana kitası bağımsızlığını elde edince Hong Kong veya Tayvan'da ayrı bir egemenlik alanı elde etmeye razı oluncaya kadar.

Keza Kore de hep tek parça halinde sömürgeleştirilmiştir; ancak bağımsızlık ve emperyalistler bakımından yenilgi kendini dayatınca Kore'nin bir parçasına razı olmak zorunda kalmışlardır.

Portekiz kendisinden kat be kat büyük Brezilya'yı bölüp parçalamaya hiç yönelmemiştir. Avrupa'da egemenliği Napolyon tarafından sona erdirilen Portekiz Kralı Brezilya'ya taşınıp geri dönüncüye kadar hükümlarlığını bir bütün olarak Brezilya topraklarında sürdürmek zorunda kalmıştır.

Sömürgeci İspanya bırakalım deniz aşırı toprakları bölüp parçalamayı egemenliğini ilan etmek için önce İber yarımadasındaki birbirinden bağımsız toprakları birleştirip ondan sonra sömürge seferlerine çıkmıştır ve sömürge imparatorluğunu mümkün olduğu kadar büyük parçalarda egemenliğini sağlayarak kurmuştur.

Keza Belçika ve Hollanda için de böyledir.

Fransa Vietnam'ı (o zamanki ve Vietnam'daki karşılığıyla An Nam) hep bir bütün olarak yönetmeye gayret etmiş, beceremeyeceğini anlayınca da bir bütün olarak ABD'ye devretmiştir.

Fransa'nın sömürge imparatorluğunu bunları bölüp parçalayarak kurduğu da doğru değildir. Hatta Kardinal Richelieu'den beri Fransa bütün deniz aşırı toprakları mümkün olduğu kadar bir araya getirip tek bir merkezden yönetme gayretleri vardır. On yedinci yüzyıldan beri Fransa deniz aşırı topraklarını bir araya getirip tek bir merkezden, adı bazen Donanmadan sorumlu devlet bakanlığı, bazen donanma bakanlığı, yahut deniz

aşırı topraklar ve sömürge bakanlığı adlarıyla ihdas edilen bir bakanlık üzerinden yönetmeye gayret etmiştir. Halen de Fransa'nın deniz aşırı toprakları François Hollande zamanında adı Deniz aşırı Topraklar Bakanlığı olarak konan bakanlık tarafından birbirlerinden bir hayli kopuk ve uzak oldukları halde tek parça halinde yönetilmektedir.

Keza Çarlık Rusyası ve Osmanlı imparatorluğu da başka toprakları parçalayıp yönetmekten ziyade bunları bir bir ilhak edip birleştirerek tek bir merkezden yönetmeyi daima tercih etmişlerdir.

Demek ki tarihsel örneklere kabaca bir göz atıldığında bile sömürgecilerin ve böl parçala yönet diye bir mutlak ilkeleri olmadığını ve bunda çıkarları olmadığını görmek zor değildir.

PAYLAŞIM SAVAŞI VE BALKANLAŞTIRMA

Buna karşılık bu efsaneye kaynak olan başlıca olgu Osmanlı İmparatorluğu'nun Batı'daki topraklarının rakip emperyalistler tarafından paylaşılması amacıyla gerçekleşen parçalanmasıdır. Buna Balkanlaşma=Balkanlaştırma da denir. Ne var ki bu dönemeç esasen emperyalizm çağının açılışını ve birinci emperyalist paylaşım savaşının ısınma hareketlerini işaret eder.

Leninist Emperyalizm teorisi dünyanın belli başlı emperyalist devletler arasında paylaşılmasının tamamlandığı koşullarda yeniden paylaşılmasının kendini dayatacağını öğretir. Bu koşullarda emperyalistlerin kendi aralarında anlaşıp pazarlıklar yaparak bu yeniden paylaşımın sağlanamayacağı anlatılır. Bu nedenle emperyalizm çağının kaçınılmaz olarak emperyalist güçler arasında dünya çapında bir yeniden paylaşım gündeme geldiği koşullarda dünya çapında bir yeniden paylaşım savaşının kaçınılmaz olduğunu saptayarak Kautsky'ci pasifist emperyalizm kavrayışlarından kendini ayırderer.

Bu paylaşım savaşlarına birbirlerine karşı farklı ittifaklar halinde katılan emperyalist güçler ve destekçileri elbette doğaları gereği hasımlarından mümkün olduğu kadar büyük toprak parçalarını koparıp her biri bunları mümkün olduğunca büyük parçalar halinde kendilerine mal etmek için savaşa girerler.

Ama Bahis konusu olan bir ittifak olduğundan sonuçta ganimetin paylaşılması kaçınılmaz olarak gündeme gelir. Bu takdirde de galip devletler arasında güçlerine ve savaştaki marifetlerine orantılı olarak ikinci bir paylaşım kavgası gündeme gelir. Hatta bu noktada paylaşılması söz konusu olan

topraklar sadece mağlup devletlerin egemen olduğu topraklar değildir. Bu savaşta aktif olarak taraf olmaktan kaçınan büyük sömürgeci/emperyalist devletler de kaçınılmaz olarak mönüye dahil olmaktan kaçınmazlar.

İki emperyalist paylaşım savaşının sonucunda ortaya çıkan tablo tam da bunu gösterir. Her iki savaşın mağlupları savaş öncesinde sahip oldukları sömürgecilerini ve egemenlikleri altındaki toprakları büyük ölçüde kaybetmişlerdir. Örneğin Avrupa'nın en eski ve en haşmetli imparatorluğu Avusturya-Macaristan İmparatorluğu adeta Viyana ve çevresiyle sınırlı zengin ama küçük bir devlete indirgenmiştir. Osmanlı İmparatorluğu 1917 Devrimi'nin yarattığı sürprizli dinamiklerin sonucunda Lozan'da çizilen sınırlara ve ağır bir borç ve tazminat yükünü sırtlayarak razı olmak zorunda kalmıştır.

Öte yandan bu iki savaş boyunca savaşın dışında kalan Portekiz, İspanya, Hollanda, Belçika, Danimarka gibi geçmişin büyük sömürge imparatorlukları bu ürkek tutumlarının bedelini bütün sömürgecilerini kaybederek ödemişlerdir; bir başka deyişle mönüye dahil olmaktan kurtulamamışlardır. Buna karşılık eski bir İngiltere/Fransa kolonisi olan ABD bu savaşlarda aktif bir rol almasının karşılığında yeni ve büyük bir emperyalist güç olarak emperyalistler kulübünde kendine büyük bir yer açmıştır.

Bu paylaşım kavgasının sonucunda ganimetin belli başlı galip güçler arasında paylaşılması gündeme geldiğinde elbette bu ganimete dâhil olan toprakların parça parça paylaşılması arzu edilir. Bu esas amaç olmasa da kaçınılmaz bir sonuçtur.

Nitekim bu durumun en tipik ve çarpıcı örneğini Orta Doğu haritasına bakarak görmek zor değildir. Her ne kadar bu harita “ilhaksız bir barış” şiarıyla savaşın erkenden sona ermesini sağlayan Bolşeviklerin müdahalesiyle Sykes, Picot ve Rus Çarı'nın bakanlarının çizdiği haritadan farklı biçimde tecelli ettiyse de esasen İngiliz ve Fransız emperyalistlerinin ve bir ölçüde de ABD'nin belirleyici rolüyle biçimlenmiştir. Afrika'da Asya'da ve Güney Amerika'da da (her ne kadar üzerinde ayrıntılı bir biçimde durmak yaşadığımız topraklarda adetten değilse de) benzer sonuçlar doğmuştur.

Ama hiç kuşkusuz emperyalistlerin “böl parçala yönet” diye bir ilkesi olduğuna dair efsane Balkan savaşlarından başlayıp Birinci Emperyalist Savaşın sonuçlanmasıyla ortaya çıkan tablodan esinlenen bir varsayımdır.

Bu saptama aynı zamanda ve esasen emperyalizm çağına Kautsky'ci bir bakış açısının ürünü olan yanılığını anlatır. Zira Kautsky'ci bakış açılarına göre emperyalizm çağının belirleyici öznelere belli başlı emperyalist güçlerden ibarettir.

Oysa Leninist emperyalizm tanımı ise madalyonun öteki yüzüne de ışık tutar; hatta daha çok bu yöne dikkat çeker: buna göre söz konusu olan sadece “emperyalizm çağı” değil “emperyalizm, proleter devrim ve ulusal kurtuluş mücadeleleri çağıdır”.

BİR ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELESİ TANIMI GEREĞİ BÖLÜCÜ OLMAK ZORUNDADIR

Bu itibarla bu çağda dünyanın siyasi haritasının muhtelif parçalar halinde yeniden şekillenmesinin tek ve başlıca nedeni emperyalistlerin dünyayı bölüp parçalamaya niyetleri değildir. Bilakis emperyalist güçlerin birbirleriyle kaçınılmaz bir savaşa tutuşmasını fırsat bilerek, kendi devletlerine karşı bozgunculuğu esas alan bir proleter devrim mücadelesine girişen emekçilerin önünü açar. Bunun yanı sıra sömürge ve ilhak boyunduruklarına karşı kendi kaderlerini tayin etmek üzere ayaklanan ezilen halklar da dünyanın çehresinin değişmesinde belirleyici özneler haline gelir.

Bu etken dikkate alındığı takdirde elbette “şu ya da bu ülkenin toprak bütünlüğünün bozulması esasen emperyalistlerin amaç ve niyetidir” diye bakılamaz. Zira bu bütünlüğün bozulmasında çıkarı olan ve bunu isteyerek bu amaçla ayaklanan ezilen halklar da vardır.

Bu nedenle, her ne kadar ulusal kurtuluş mücadeleleri bir ülkenin toprak bütünlüğünü tehdit ederek bir “parçalanmaya” yol açıyor olsa da böyle bir parçalanmaya karşı çıkmak komünistlerin ve ulusal devrimcilerin değil şoven ve sosyal şovenlerin bakış açısını anlatır. Leninist yaklaşım da bu nedenle “ezen ulusun milliyetçiliği ile ezilen ulusun milliyetçiliği” arasındaki ayrıma vurgu yapar. Ezilen ulusların milliyetçiliğini kayıtsız şartsız meşru kabul ederek bu doğrultudaki mücadele eden komünist yahut ulusal devrimci akımları destekler.

Bu hatırlatmaların ardından tekrar somut olarak Suriye ve Orta Doğu'daki duruma dönersek; herhangi bir emperyalist gücün Orta Doğu'yu veyahut Orta Doğu'daki devletlerden herhangi birini bölüp parçalayarak bu parçalardan biri üzerinde hâkimiyet kurmak gibi bir amacı yoktur. Aksine her biri bir bütün olarak Orta Doğu üzerinde ve hiç değilse bu haritayı oluşturan devletler üzerinde kendi hâkimiyetini sağlama peşindedir. Orta Doğu'nun veyahut Orta Doğu denilen bölgeyi oluşturan devletlerden bir kaçının yahut birinin parçalanması ancak belli güçler arasındaki paylaşım kavgasının sonucunda ortaya çıkabilecek olan bir sonuçtur. Bu kavgaya henüz sonucuna varmış değildir.

Ama madem ki emperyalistler arasındaki paylaşım kavgası Orta Doğu'nun muhtelif bileşenleri olan devletlerin parçalanmasıyla sonuçlanma ihtimalini taşımaktadır o halde bu devletlerin toprak bütünlüğünü savunmak ve egemenlik alanlarını artırmak da bu devletlerin çıkarlarını savunanlara düşer. Kendilerini devletleriyle özdeşleştirerek böyle davrananlara şoven denir. Sosyalist bir kimlikle kendini tanıtır böyle davrananlara da sosyal şoven denir. Kendi ulusal çıkarlarını önde tutmak yerine kendilerini ezen devletinkileri öne çıkaranlara da kendilerini ulusal kurtuluş hareketi olarak takdim etseler de ulusal hain denir.

Komünistler ise emperyalist savaşlarda “kendi devletimizin yenilgisini ehveni şerdir” diye yola çıkar ve bu yenilgiye katkı koyacak ulusal devrimci kurtuluş hareketlerini de temel müttefik olarak görür.